

Vijfdaagse trektocht in Zweeds Lapland

De grote leegte in het kwadraat

De Fjällräven Classic wordt sinds 2005 jaarlijks georganiseerd om deelnemers te laten ervaren wat het buitenleven in een ruige wildernis betekent. Omdat de Zweden het aantal deelnemende vrouwen willen verhogen, nodigde het outdoormerk afgelopen zomer vrouwelijke journalisten uit: *Women on the trail*. Voor Hoogtelijn liep Renate Kranenburg de 110 kilometer lange trektocht.

Tekst Renate Kranenburg | Beeld Anette Andersson en Renate Kranenburg

Echte wildernis, waar je die tegenwoordig nog vindt in Europa? Reis naar Zweeds Lapland en je staat er midden in. Honderdvijftig kilometer boven de poolcirkel ligt een fascinerend landschap in vele tinten groen, grijs en bruin. De grote leegte in het kwadraat: ruig en oneindig, waar het kwik hartje zomer nauwelijks boven de tien graden uitkomt. Een plek waar stilte overheerst. Het is het land van de Sami, en van de Fjällräven Classic Sweden, een meerdaagse trektocht die gedeeltelijk over de Kungsleden loopt. Beginpunt is Nikkaluokta, een vlek op de kaart, belangrijk voor de Sami tijdens de trek met hun rendierkuddes. In vijf dagen lopen we naar Abisko, bekend van het nationaal park.

Kilo's zonder doel

De wekker gaat om half zes. Mijn laatste warme douche voor de komende dagen, voor de laatste keer echt eten. De inpakmarathon van gisteren was een goed idee. Na een zorgvuldige herdefiniëring van de term 'basisuitrusting', weegt mijn 65 liter rugzak niet meer dan 14 kilo. Ik mag niet te vroeg juichen, want daar moeten mijn

camera en waterfles nog bij. Wanneer een groepsgenoot haar rugzak aan de weegschaal hangt, spreekt deze haar streng toe: 21 kilo. Crèmepejes, make-up, droge shampoo en T-shirts moeten plaatsmaken voor gelukkigere ledematen, meer wandelplezier en een grotere kans op de eindstreep. Elke kilo die aan je rug hangt, moet een doel hebben.

Mijn groepsgenoten zijn dertien vrouwen uit zeven landen, twee vrouwelijke gidsen en een jonge Australische herder, Vassi. Uitgerust met paarse jassen en blauwe regenhoezen van de Zweedse bergvos zijn wij klaar voor ons arctisch avontuur.

Tocht voor iedereen

We starten in Nikkaluokta, waar in het begin van de 19de eeuw de eerste inwoners, de Njargajohtti, rendierdrijvers, zich vestigden. Er zijn nu 2000 wandelaars uit 38 landen die aan de Classic beginnen. Nederland staat met 250 deelnemers op nummer drie. Hoewel Fjällräven méér vrouwelijke deelnemers wil, deden er nog niet eerder zo veel vrouwen mee aan deze tocht, maar liefst 40 procent afgelopen zomer. De tocht, het is geen race, is voor

Foto Kathelijne Seeldraeyers

Gids Anne legt de route uit.

een breed publiek, jong en oud, of je nu een ervaren wandelaar bent of voor het eerst op trektocht gaat. Het doel is om zo veel mogelijk mensen de natuur in te krijgen. Van de deelnemers loopt 82 procent de tocht voor het eerst en met een uitgezette route en checkpoints is dit een veilige context voor een meerdaags trekkingavontuur boven de poolcirkel.

Na de start lopen we de eerste paar kilometer in een lange stoet door een dicht berkenbos met uitzicht op de besneeuwde Kebnekaise, met 2097 meter de hoogste berg van Zweden. Na nog geen honderd meter komt de stroom wandelaars abrupt tot stilstand en bots ik bijna tegen mijn voorganger op. Er blijkt een grote modderpoel op het pad te liggen, waar iedereen omheen wil. De sneeuw is nog maar net weggesmolten, het is midden augustus, en de paden zijn drassig. Om ze begaanbaar te houden, zijn er op veel plaatsen planken neergelegd. Zo blijven ook de voeten droog.

Voeteninspectie

Voor me bewegen vijftien blauwe regenhoezen door het bos. Het regent nog niet, maar er komt een donkere lucht aan en we hebben de regenhoes uit voorzorg alvast over onze rugzakken gedaan. We steken wiebelende hangbruggen over en lopen over de zompige aarde, totdat we aankomen bij het jadekleurige Ladtjojaure. Jaure is Samisch voor meer. Op een steenstrandje aan het water gaan de schoenen uit. Tijd voor een voeteninspectie. De eerste blarenpleisters worden geplakt, natte sokken verwisseld voor droge. We testen de rendierburger die even verderop in het Lap Dånalds openluchtrestaurant wordt gebakken en die smaakt!

Na 19 kilometer lopen komen we om zes uur 's avonds eindelijk het eerste checkpoint tegen. De glooiende hellingen rondom het Kebnekaisebergstation kleuren blauw en groen van de tentjes, en

Fjällräven Classic

De Fjällräven Classic wordt georganiseerd in Zweden, Denemarken, de VS en Hong Kong en kostte in 2017 ongeveer € 230. In 2018 wordt de Classic in Zweden van 17 t/m 24 augustus georganiseerd: acht dagen, waarbij je op drie dagen op verschillende tijdstippen kunt starten. De meesten lopen er vijf dagen over. De tocht begint in Nikkaluokta op 65 kilometer van Kiruna, waar een vliegveld is. Vanaf Kiruna gaan er bussen en taxi's naar het startpunt. Wil je ook meedoen? Kijk voor meer informatie en aanmelding op classic.fjallraven.com.

we vullen er dankbaar onze energie aan met warme thee, cake en soep. Ons doel voor vandaag ligt echter nog een demotiverende drie kilometer verderop. De vermoeidheid is bij iedereen voelbaar, maar Vassi houdt de moed erin en rent onophoudelijk heen en weer om zich ervan te verzekeren dat niemand voor het einde afhaakt.

Panoramisch toilet

Tegen half negen 's avonds komen we aan op een winderige vlakte aan de voet van de Tolpagorni (1662 meter) die voor de Kebnekaise ligt, waar we met moeite een vlak stukje grond vinden aan een rivier. Deze vlakte wordt geksherend de E. coli-vlakte genoemd, omdat er zo veel mensen ziek vandaan gaan. De ongeschreven regel dat je upstream je water haalt en downstream, een flink eind van het water vandaan, een wc-plek zoekt, wordt niet door iedereen nageleefd. Voor die vijf minuten extra lopen heb je hier wel een groot rotsblok om je achter te verschuilen, het enige in de wijde omtrek, en een panoramisch toilet. Ondertussen snijdt de wind in mijn gezicht en mijn vingers doen pijn van de kou. Ik weet niet of ik het nog warm kan krijgen vanavond. De theorie van de snelcursus *bushcraft*, die we voor vertrek kregen, kunnen we nu in de praktijk brengen. Dat betekent tent opzetten met de ingang náár de wind, zodat je zelf het verst af ligt van de wind, wat één graad scheelt. Een tweede leerpunt is dat je, door de brander efficiënt te gebruiken, wel 40 procent brandstof kunt besparen. Dus deksel op de pan en windscherm om de brander.

In een oogwenk kookt het water en snel werk ik de gevriesdroogde couscous naar binnen. Hoewel ik dit astronautenvoedsel sinds een paar jaar heb afgezworen en sindsdien stronken broccoli en pakken pasta de berg op sjouw, komt deze maagvulling zowaar in de buurt van lekker. Ons afval doen we in een afvalzak die we pas in Abisko kunnen weggooien. *Leave no trace, only footprints* is een van de uitgangspunten van de tocht.

Doorweekt

Het is elf uur 's avonds en nog net zo licht als vanmiddag. Mijn Belgische tentgenoot Kathelijne slaapt. Ik luister naar de regen-druppels, die steeds indringender tikken op het tentdoek. En naar de wind, die onvermoeibaar lijkt. Ik doe mijn slaapmasker op en kruip dieper in mijn slaapzak. Onderin ligt een fles met warm water, mijn kleren voor morgen en mijn natte sokken. De volgende dag word ik wakker in een plas water. Mijn slaapzak, lakenzak en matje zijn op sommige plekken doorweekt. Halverwege mijn slaapzak vind ik mijn drinkfles, leeg, de schroefdop er nog maar losjes op... Ik moet mijn spullen nat inpakken, in het vooruitzicht dat die vanavond nog niet droog zijn.

Avontuur met volle teugen

In Zweden bestaat er niet zoiets als slecht weer. Alleen slechte kleding. Anders dan in de Alpen, waar je op een tocht wel een of meerdere hutjes tegenkomt waar je kunt schuilen, verenig je je in Zweden met de elementen, zolang je je maar op het weer kleedt. Stromende regen, snijdende wind, sneeuw in je gezicht en ijzige kou, soms wel dagenlang, verwelkom je met open armen om het avontuur met volle teugen in je op te kunnen nemen.

Zo lopen we op dag twee, een etappe van 24 kilometer, de halve dag in de regen. Na het tweede checkpoint bij Singi weet ik hoe het voelt om tot op het bot verkleumd te zijn. Bij de enige schuilplaats in de wijde omtrek, een plastic afdak

Laatste avond in Kieron, opwarmen bij het kampvuur.

Foto Kathelijne Seeldraeyers

Regen en zon zorgen voor spectaculaire regenbogen op weg naar Alesjaure.

van een voedseltent, warmen we ons op met een wrap met stoofvlees, aardappelpuree en bessenjam. Dat doet goed! Ondanks deze grauwe dag is de teamgeest groot. We verdelen de inhoud van de rugzak van een *woman on the trail* met zere knieën, delen onze chocola en nootjes, helpen elkaar door de moeilijke momenten heen. Het gaat ons om het plezier van samen in de natuur onderweg zijn. Naarmate de dagen vorderen, merk ik dat ik steeds meer loskom uit de waan van mijn alledaagsheid.

Meditationsplats

Dag drie is met zijn 27 kilometer en de Tjåktja-pasovergang de zwaarste dag van ons Classicavontuur. Onze gidsen Anne en Suzanne zijn duidelijk: voor wie het niet in één keer naar de voet van de pas haalt, is het einde avontuur en wordt een reddings-helikopter geregeld. Ze zeggen het in het belang van de groep, maar toch is de sfeer gespannen. Spierpijn en andere blessures steken bij de meesten van ons de kop op, ook bij mij. Mijn rugzak begint monsterlijk zwaar te voelen en mijn achillespezen verlangen

Het gaat ons om het plezier van samen onderweg zijn

naar mijn ingelopen schoenen, die thuis staan. Na een dag pijn negeren, ga ik voor de zekerheid langs bij de EHBO-post in de Sälka Mountain Hut. Met twee ingetapete benen, van hielen tot knieholte, ga ik even later op pad. De enige stop die we maken is bij de mobiele koffietent, die wandelaars elke dag langs het pad staat op te wachten met warme koffie. Gelukkig komt iedereen mee en niet veel later staren we vanaf de top van de pas op 1140 meter in de uitgestrekte vallei.

Bovenop de pas prijkt een pijl 'Meditationsplats', overigens niet de eerste op deze tocht. Zou deze speciaal voor de Classic zijn neergezet? Ironisch genoeg bevind ik me in een overweldigende wildernis van stilte, maar ondanks het feit dat de deelnemers zich verspreiden, word ik omgeven door tientallen wandelaars en is het druk op het pad. Hoe anders zou het zijn als ik alleen was geweest?

advertentie

Foto links Het dal kleurt blauw door onze tentjes.

Foto onder Lokaal rendiervlees op polarbrood, een van de favoriete snacks.

Spectaculair decor

Na de pas met zijn sneeuw en ijsmeren gaat het naar beneden door een maanlandschap van blokken en losse stenen, waarin elke vorm van vegetatie ontbreekt. Achter ons trekt de lucht snel dicht en we zetten de pas erin om de regen voor te blijven. Bij het Tjåktja checkpoint laat ik de vierde stempel in mijn trekkingpas zetten en wacht er voor iedereen een brownie. Hoe je je over zoiets kleins kunt verheugen. Eindelijk breekt de zon door en zitten we voor een moment uit de wind. Tijdens de pauze doet zelfs Vassi een powernap. Hij kan het weten, want we zijn pas op de helft. Na de pauze is het namelijk nog 14 kilometer naar Alesjaure. Regen en zon vormen een spectaculair decor aan de hemel. De rest van het stuk tot Alesjaure loop ik op de automatische piloot. Eindelijk komt er een hangbrug in zicht, waarna het tot het kamp nog een korte klim is.

De Alisjavri Sami Village aan de overkant van het Alesjauremeer is al een paar weken verlaten. De Sami die rendieren in dit gebied hebben, komen hier drie weken in de zomer om hun rendieren te volgen. Vanaf het Alesjaure-tentenkamp is het uitzicht over het meer spectaculair. Maar de wind en regen maken het onaangenaam buiten de tent, hoe ik ook mijn best doe om me te verenigen met de elementen. Zelfs de Zweden vinden het een stuk kouder dan gebruikelijk voor deze tijd van het jaar, het is maar iets boven het vriespunt. De kou kruipt in elke vezel van mijn kleding, die niet warm genoeg is, en de enige aangename plek is mijn slaapzak. Met spijt denk ik aan mijn dikke donsjas die ik heb achtergelaten bij de spullen die bij aankomst in Abisko op ons liggen te wachten.

Kampvuur en Jägermeister

De volgende dag is het grijs en koud, met wind tot stormkracht. Het is goed mis met een van de *women on the trail*. Franzí's knieën willen echt niet meer en haar maag is van streek door de pijnstillers. Ze wordt opgehaald met de reddingshelikopter en naar het Abisko Tourist Station gevlogen. Hoewel we allemaal balen van haar vertrek, moet het wel leuk blijven. Als het een kwelling wordt, heeft het geen zin meer. De 18 kilometer naar Kieron is 'bijna niets' in vergelijking met de 27 van gisteren. Het is niet de afstand die me tergt, maar de ijzige kou. Ik luister naar het getik van de regen op mijn regen-hoes en zet mijn blik op oneindig. Ik vergeet haast dat we langs Kieron, de heilige berg van de Sami lopen.

Hoewel ik geen honger heb, stoppen we op een open vlakte waar de wind vrij spel heeft. Deze pauze had ik liever overgeslagen. Ik zet mijn brander achter een klein rotsblok, dat ik deel met twee andere vrouwen, en probeer achter mijn rugzak te schuilen terwijl een zakje hete chili mijn handen en maag opwarmt. Dan dalen we onder de boomgrens (800 meter) en meteen oogt het landschap, met het Abisko-meer in de verte, een stuk vriendelijker. Tegen het eind van de middag wacht ons een kampvuur en pannenkoeken en komen ook de flesjes Jägermeister tevoorschijn, die Anne en Suzanne vanuit Nikkaluokta hebben meegenomen. Zo komt de stemming er weer helemaal in.

Op blote voeten

De laatste kilometers naar het Abisko Tourist Station schijnt de zon. De natuur in het Abisko National Park is overweldigend met zijn watervallen en ruige kliffen. Het schijnt dat je vanaf het Aurora Sky Station in Abisko het noorderlicht het best kunt zien. Ik loop op blote voeten in mijn sandalen, mijn schoenen bungelen aan mijn rugzak. Ik heb geen andere keus, want mijn achillespezen protesteren bij elke stap in mijn nieuwe bergschoenen.

Hoe je je over zoiets kleins als een brownie kunt verheugen

Onze stemming is uitgelaten, alsof we een overwinning hebben behaald. We smeren onze wangen in met modderstrep en komen luid zingend over de finish, terwijl we met applaus en gejuich worden onthaald door onder anderen Franzí, onze tochtgenoot met de zere knieën. Daar kom ik ook Jenny van de bereden politie weer tegen, die ik met haar groep van bijna 38 Nederlanders van de politie sinds het begin van de tocht steeds weer ontmoette. Na een zware burn-out is de Classic voor haar de perfecte manier om dingen anders te gaan zien. "Het was top", voegt ze eraan toe. Ik voel dat de Classic ook iets in mij heeft veranderd. De 110 kilometer lopen door Noord-Zweden nestelt zich in al mijn cellen. In de uitdaging van mijn arctisch avontuur schuilt de beloning voor het volbrengen ervan: een intens gevoel van voldoening. Een ding weet ik zeker: de grote leegte van Zweeds Lapland laat me niet meer los. ◀